

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

Geef
Gouda
door!

Jaarstukken 2023

4 Jaarverslag: paragrafen

4.1 Lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

Gemeentelijke belastingen en heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Inwoners en ondernemers dragen hiermee bij aan de goede voorzieningen in de stad (denk aan zorg, onderwijs, winkels, wegen, riolering en afvalvoorziening).

Heffingssoorten

Er is onderscheid tussen belastingen, rechten en bestemmingsheffingen.

- *Belastingen* zijn verplichte bijdragen aan de gemeente waar geen directe tegenprestatie tegenover staat. De opbrengst van de gemeentelijke belastingen gaan naar de algemene middelen.
- *Rechten* zijn vergoedingen voor kosten die verband houden met een individuele dienst, zoals het verstrekken van een vergunning. De opbrengst mag niet meer dan 100 procent kostendekkend zijn.
- *Bestemmingsheffingen* zijn vergoedingen die een gemeente vraagt voor het beschikbaar stellen/onderhouden van een collectieve voorziening. De opbrengst mag niet meer dan 100 procent kostendekkend zijn.

Lokale heffingen Gouda

Gouda kent de volgende lokale heffingen:

- Belastingen: onroerende zaakbelastingen (OZB), hondenbelasting, toeristenbelasting, parkeerbelasting en precariobelasting.
- Rechten: Leges, marktgelden, havengelden, staangelden.
- (Bestemmings)heffingen: rioolheffing, afvalstoffenheffing, reinigingsrechten.

In deze paragraaf staan de opbrengsten en het beleid voor de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen in 2023. De paragraaf geeft inzicht in de effecten van diverse gemeentelijke belastingen van het afgelopen jaar en de lokale lastendruk voor de inwoners en bedrijven. Tevens worden de verschillen tussen de werkelijke opbrengst en de begroting 2023 verklaard.

De Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland verzorgt voor Gouda de heffing en invordering van de lokale belastingen en heffingen. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in de gemeente Gouda. Meer informatie over de BSGR is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen en op de website van de BSGR (<https://www.bsgr.nl>)

4.1.2 Beleid

Algemeen

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is aangegeven dat het streven is om de OZB niet meer te laten stijgen dan het inflatiepercentage. Daarom zijn de tarieven voor de meeste belastingen verhoogd met het inflatiepercentage van 2,3%, zoals aangegeven in de meicirculaire 2022.

Daarnaast is het streven om om alle huishoudens ervan te laten profiteren als de lokale lasten worden verlaagd. Dat is voor 2023 gelukt voor het gebruikersdeel van de rioolheffing want het tarief is voor 2023 verlaagd van € 247,40 naar € 218,25.

Tariefontwikkeling

De OZB-tarieven stijgen in 2023 met het inflatiepercentage van 2,3% (2022: 1,4%) evenals de tarieven rioolheffing. Uitzondering hierop is het tarief voor het gebruikersdeel van de rioolheffing dat is verlaagd met € 29,15 naar € 218,25. De afvalstoffenheffing is gestegen om de heffing kostendekkend te houden. Het vaste tarief afvalstoffenheffing is opgehoogd met € 46,05 naar € 318. Dit is inclusief het inflatiepercentage van 2,3%.

Woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de woonlasten worden gerekend de onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De woonlasten worden berekend voor een eigenaar of huurder van een woning die de woning bewoont met meerdere personen. In 2023 stijgen de woonlasten voor de eigenaar (die tevens gebruiker is) van een woning met een WOZ-waarde van € 323.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda in 2023) met 3,1%. De woonlasten voor de huurder stijgen in 2023 met 2,99%. De woonlasten stijgen daarmee iets meer dan het inflatiepercentage van 2,3%. De stijging van de gemiddelde woonlasten is een klein percentage hoger als gevolg van de verhoging van de afvalstoffenheffing. Deze heffing is met meer dan het inflatiepercentage gestegen om de heffing kostendekkend te houden.

4.1.3 Aanslagoplegging, kwijtschelding en bezwaarschriften

In onderstaande tabel is de totale productie van de BSGR in 2023 voor de gemeente Gouda opgenomen. Ter vergelijking zijn de cijfers 2022 toegevoegd.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2023	2022
Aantal aanslagregels belastingjaar	186.286	216.116
Aantal aanslagregels 2 voorliggende belastingjaren	9.515	4.347
Bruto opgelegd	54.401	51.992
Correcties	-1.097	-753
Kortingen (afvalstoffenheffing diftar)	-14	-16
Kwijtscheldingen (inclusief voorgaande belastingjaren)	-1.649	-1.629
Netto	51.641	49.594

De bedragen in bovenstaande tabel betreffen ook oudere belastingjaren. Zo is in het nettobedrag van € 51.641.000 een bedrag van € 4.409.000 opgenomen dat betrekking heeft op belastingjaren vóór 2023. Het verschil in aantal aanslagregels tussen 2023 en 2022 wordt verklaard doordat de BSGR met ingang van 2023 niet meer de naheffingsaanslag parkeren oplegt. Dit wordt verzorgd door de Parkeerservice. In 2022 waren dat er 31.712.

Opbrengsten

Onroerende zaakbelastingen

Onroerende zaakbelastingen worden betaald door eigenaren en/of gebruikers van onroerende zaken zoals woningen, bedrijfspanden en grond. De opbrengsten van de OZB gaan naar de algemene middelen.

De heffingsmaatstaf van de onroerende zaakbelastingen is de WOZ-waarde van de woning/niet-woning. Er wordt belasting geheven naar een percentage van deze vastgestelde WOZ-waarde. Bij het vaststellen van de tarieven is rekening gehouden met een gemiddelde stijging van circa 14,52 % van de WOZ-waarden van de woningen en circa 2,40% van de WOZ-waarden niet-woningen per waarde peildatum 1 januari 2022. Gezien het uitgangspunt om de totale opbrengst OZB te verhogen met het inflatiepercentage, heeft dit zowel voor het OZB-tarief woningen als voor het OZB-tarief niet-woningen geleid tot een verlaging.

De opbrengst OZB voor woningen is 4,5% (€ 406.000) hoger dan de raming. Dit verschil heeft meerdere oorzaken. Er zijn aanslagen betreffende de voorgaande belastingjaren opgelegd in 2023. De gemiddelde stijging van de woningen blijkt hoger te zijn dan geschat bij het vaststellen van de belastingtarieven. Hierdoor is de totale WOZ-waarde hoger.

De OZB-opbrengst voor het eigendom niet-woningen is ca 7,4% (€ 383.000) lager dan geraamd. Dit wordt deels verklaard doordat de gemiddelde waardestijging van niet-woningen lager blijkt te zijn dan waar bij het vaststellen van de belastingtarieven vanuit is gegaan. Daarnaast moeten er nog aanslagen worden opgelegd omdat een aantal niet-woningen nog niet van een WOZ-waarde is voorzien.

Reinigingsheffingen

Afvalstoffenheffing is een heffing voor huishoudens waar de gemeente de plicht heeft om huisvuil op te halen. Met de opbrengst wordt de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval bekostigd.

Bij de vaststelling van het tarief van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van 100% kostendekkendheid. De afvalstoffenheffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Het tarief bestaat uit een vast tarief en een variabel tarief. Het aanslagbedrag betreffende het variabele tarief is afhankelijk van het aantal maal dat restafval wordt aangeboden door een huishouden in het voorgaande belastingjaar. De opbrengst afvalstoffenheffing is € 11.000 (0,1%) lager dan geraamd.

Rioolheffingen

Rioolheffing is een heffing voor huishoudens en bedrijven die water direct of indirect op de gemeentelijke riolering afvoeren. Rioolheffing is een bestemmingsheffing. De opbrengsten worden dan ook alleen gebruikt om de kosten te dekken die samenhangen met de wettelijke zorgplicht die de gemeente heeft voor de afvoer van afvalwater, de afvoer van regenwater en het beheer van het grondwaterpeil.

De basis voor de tarieven rioolheffing is het GRP. Het uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. Uiteindelijk worden op basis van de actualisatie baten en lasten bij de begroting de tarieven vastgesteld. De tariefvoorstellen voor de rioolheffing zijn door de raad goedgekeurd. De opbrengst rioolheffingen is € 24.000 (0,1%) lager dan geraamd.

Marktgeden

Marktgeden worden bij de marktkoopman in rekening gebracht als vergoeding voor het gebruik van gemeentegrond en voor het dagelijks toezicht op de markt door de marktmeester en het reinigen van het marktterrein. De opbrengst marktgeden zijn € 4.000 (3,4%) hoger dan begroot.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven voor overnachtingen van niet-ingezetenen. Uitbaters van overnachtingsmogelijkheden zoals bijvoorbeeld hotels en bed&breakfast betalen een bedrag per overnachting.

Per 1 januari 2022 is in Gouda een registratieplicht ingevoerd voor toeristische verhuur van woonruimte. Met de invoering van deze registratieplicht kan een verhuurder niet langer vrijblijvend via bijvoorbeeld een digitaal platform zijn woning voor

toeristisch gebruik aanbieden. De gemeente krijgt toeristische verhuur van woonruimte ook beter in beeld. Dat is van belang om te kunnen beoordelen of het niet te veel druk op de woningmarkt geeft, om (brand) veiligheidseisen te kunnen handhaven en om toeristenbelasting te innen.

De opbrengst toeristenbelasting is € 3.000 (1,8%) lager dan geraamd.

Precariobelasting

Precariobelasting is een belasting voor personen of bedrijven die voorwerpen hebben onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorwerpen waarvoor de gemeente Gouda precariobelasting heft zijn onder andere bouwmaterialen, terrassen en winkeluitstallingen.

De opbrengst precariobelasting is € 56.000 (24,8%) hoger dan begroot. Deze hogere opbrengst wordt met name veroorzaakt door de precariobelasting voor terrassen. In 2020 en 2021 was geen precariobelasting verschuldigd voor terrassen in verband met de coronacrisis. Hierop is de opbrengst aangepast. Inmiddels worden de aanslagen voor de terrassen weer opgelegd, maar hier is de begrote opbrengst nog niet op aangepast.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een belasting voor houders van honden. De opbrengst hondenbelasting is € 5.000 (1,8%) meer dan begroot. Dit heeft te maken met belastingaanslagen 2022 die in 2023 zijn opgelegd.

Havengelden

Havengelden worden betaald voor vaartuigen die in gemeentewater aanleggen of verblijven. Het te betalen bedrag is afhankelijk van de duur van het verblijf en de lengte (in strekkende meters) van het vaartuig. De opbrengsten van havengelden worden onder andere gebruikt voor het onderhoud van aanlegsteigers en voorzieningen ten behoeve van de recreatievaart. Er is € 3.000 (2,7%) meer havengelden geïnd dan begroot.

Staangelden

Staangeld wordt opgelegd aan de hoofdbewoner van een woonwagen voor het hebben van een standplaats voor een woonwagen. Het te betalen bedrag is afhankelijk van de oppervlakte van de staanplaats.

De opbrengst staangelden is € 18.000 lager (24,6%) dan begroot. De opbrengst voor staangelden is al jaren stabiel. De begroting zal hierop worden aangepast.

Leges

Leges zijn vergoedingen voor een product dat bij de gemeente wordt aangevraagd of voor een dienst die door de gemeente op verzoek wordt uitgevoerd. Daarbij valt te denken aan een paspoort, bouwvergunning, vergunning voor het hebben van een terras.

De opbrengsten van de leges burgerzaken zijn € 14.000 (1,5%) hoger dan begroot. Dit komt wordt met name veroorzaakt doordat er meer akten van de burgerlijke stand en rijbewijzen zijn verstrekt dan is. Daarentegen zijn het aantal gesloten huwelijken en partnerschap lager dan is aangenomen.

De opbrengsten van de bouwleges zijn 2,0 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door drie grote projecten die niet voorzien waren. Daarnaast zijn er in 2023 bouwleges opgelegd betreffende voorgaande jaren.

Parkeerbelastingen

De parkeeropbrengsten in 2023 zijn € 652.000 (14,4%) hoger dan begroot. De betalingsbereidheid van de parkeerders blijkt hoger te zijn dan verwacht. Met name bij straatparkeren leidt de inzet van de scanauto tot een stijging van de parkeerinkomsten. Ook de opbrengst naheffingsaanslagen is gestegen door de inzet van de scanauto. Meer mensen zijn bereid om parkeerbelasting te betalen door de betere handhaving.

Kwijtschelding

In Gouda komen de volgende heffingen in aanmerking voor kwijtschelding: onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De kwijtscheldingsnorm is 100% van de bijstandsnorm (dit is het wettelijk maximum). Voor het variabele tarief afvalstoffenheffing is een maximale kwijtschelding van € 75 mogelijk.

In het kalenderjaar 2023 is een bedrag van € 1.649.000 kwijtgescholden. Dit is € 47.000 minder dan begroot.

Hiervan had € 1.599.000 betrekking op het belastingjaar 2023 en € 50.000 op voorliggende belastingjaren. In de drie daaraan voorafgaande kalenderjaren bedroeg de kwijtschelding als volgt: € 1.1621.000 (2020); € 1.693.000 (2021) en € 1.629.000 (2022).

In het onderstaande overzicht zijn alle kwijtscheldingsverzoeken over 2023, die in 2023 zijn binnengekomen en eventueel al zijn afgehandeld, opgenomen.

Omschrijving	Aantal 2023	Bedrag 2023	Aantal 2022	Bedrag 2022
(Geheel of gedeeltelijk) toegewezen	3.058	1.649	2.833	1.629

Omschrijving	Aantal 2023	Bedrag 2023	Aantal 2022	Bedrag 2022
Afgewezen	621	-	593	-
In behandeling	21	-	32	-
Totaal ingediende kwijtscheldingsverzoeken	3.700	1.649	3.458	1.629

Bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen

Bezwaar tegen WOZ-waarde	2023	Bezwaar tegen WOZ-waarde	2022
Openstaand 31-12-2022	38	Openstaand 31-12-2021	233
ingediend	2.537	ingediend	1.002
Openstaand 31-12-2023	948	Openstaand 31-12-2022	38

Per 1 januari 2023 waren bij de BSGR met betrekking tot Gouda nog 38 bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen in behandeling. In 2023 zijn er 2.537 nieuwe bezwaarschriften bijgekomen. Het aantal nog af te handelen bezwaarschriften per 31 december 2023 bedroeg 948.

Het aantal ingediende bezwaarschriften tegen de WOZ-waarde is in 2023 meer dan verdubbeld. Hierin is Gouda niet uniek. Dit zie je terug in heel Nederland. De oorzaak van de gestegen aantallen is een combinatie van factoren. Hierbij moet gedacht worden aan een sterke stijging van de WOZ-waarde, maar ten tijde van de bekendmaking waren de verkoopprijzen op de woningmarkt aan het dalen. Daarnaast een intensieve reclamecampagne van de no-cure-no-pay-bureaus om bezwaar in te dienen.

4.1.4 Overzichten

In deze paragraaf staan de volgende overzichten:

1. Overzicht lokale lastendruk eigenaar/gebruiker en huurder;
2. Overzicht lokale heffingen.

ad 1. Overzicht woonlasten (lokale lastendruk) eigenaar/gebruiker en huurder

In onderstaande tabel is de lastendruk in Gouda in het jaar 2023 voor zowel een eigenaar-gebruiker als een huurder aangegeven. Ter vergelijking zijn de cijfers 2022 toegevoegd. Zoals gebruikelijk in het woonlastenoverzicht worden hierbij de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffingen betrokken. Verder is als uitgangspunt genomen een meerpersoonshuishouden.

Voor de berekening van de OZB 2023 is uitgegaan van € 323.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda per 1 januari 2022 (bron: Waarderingskamer)). De gemiddelde WOZ-waarde voor 2022 is € 276.000.

omschrijving	2023	2023	2022	2022
	eigenaar/ gebruiker	huurder	eigenaar/ gebruiker	huurder
OZB eigenaar	271,64		259,99	
Afvalstoffenheffing	363,05	363,05	317,00	317,00
Rioolheffing eigenaar	258,50		252,70	
Rioolheffing gebruiker	218,25	218,25	247,40	247,40
Totaal	1.111,44	581,30	1.077,09	564,40

ad 2. Overzicht lokale heffingen

Belasting (bedragen * € 1.000)	Opbrengst 2022	Opbrengst 2023 begroting na wijziging	Opbrengst 2023 rekening	Kwijtschelding begroot 2023	Kwijtschelding rekening 2023	Tarieven 2023
Belastingen en heffingen						
OZB-eigenaren woningen	8.909	8.946	9.352	2	1	0,0841%
OZB-eigenaren niet-woningen	4.836	5.143	4.760	0	0	0,3451%
OZB-gebruikers niet-woningen	3.352	3.577	3.610			0,2752%
Afvalstoffenheffing	10.368	12.083	12.072	976	1.024	363,05
Rioolheffing eigenaren	8.992	9.319	9.310			258,50
Rioolheffing gebruikers	8.990	8.228	8.213	719	626	218,25
Totaal Belastingen en heffingen	45.447	47.296	47.318	1.697	1.650	
Overige belastingen						
Hondenbelasting	267	276	281			80,95
Parkeerbelastingen	5.082	4.531	5.183			div.
Toeristenbelasting	90	149	146			1,68
Precariobelasting	267	225	281			div.